

Lidé nad 50 let:

Na práci staří, na důchod mladí

Konec skryté
CHUDOBY

A ALTERNATIVA
50+

Víte, že třetina lidí nad 50 let
zažila na trhu práce znevýhodnění kvůli věku?

Lidé po padesátce často čelí diskriminaci na základě věku a stereotypním představám zaměstnavatelů a to nejen v komerční sféře, ale i ve státní správě. Mezi nejčastější stereotypní představy patří, že na svoji práci nestačí, že nejsou dostatečně inovativní, flexibilní, dynamičtí a že nemá smysl je zaměstnávat, a to i přes to, že jim často do důchodu zbývá i více než 10 let. Tito lidé jsou častěji nuceni opouštět svá zaměstnání a mají také mnohem nižší šanci si nové najít. To má závažné ekonomické dopady nejen na jejich momentální ekonomickou situaci, ale i na budoucí výši starobního důchodu. Mnoho z osob 50+, které nemohou dlouhodobě nalézt práci, volí raději odchod do předčasného důchodu, což významně snižuje výši jejich důchodu až do konce života.

Lidé nad 50 let jsou často těmi, kteří pečují o své nemohoucí blízké. Ženy ve věkových skupinách 55+ se nejčastěji stávají neformálními pečovatelkami, čímž se dramaticky snižuje míra zaměstnanosti – na 65,3 % v kategorii 55-59 a na 7 % v kategorii 60+. U mužů přitom v kategorii 55-59 zůstává zaměstnanost na vysoké úrovni 82 %. Pečující (zejména ženy) po padesátce mají navíc skoro nulovou šanci návratu na trh práce poté, co dlouhodobě pečovat přestanou. Pokud lidé pečují v této části života, může jim to také výrazným způsobem snižovat výši budoucího důchodu, protože statisticky lidé dosahují v tomto období života nejvyšší mzdy.

Problémy:

- Diskriminace na trhu práce: v zaměstnání i při hledání nového zaměstnání
- Často vynucený odchod do finančně nevýhodného předčasného důchodu
- Náročný návrat na trh práce po (nebo v průběhu) delšího období péče - zejména v případě kumulace znevýhodnění (ženy, vyšší věk apod.)

Řešení:

- Boj proti předsudkům na straně zaměstnavatelů, ale i pracovníků či pracovníc úřadů práce
- Vymahatelnost práva ve věci diskriminace
- Změna podmínek předčasného důchodu, aby byly zmírněny nebo odstraněny jeho negativní dopady
- Podpora skloubení péče a práce
- Podpora návratu na trh práce po skončení nutnosti pečovat o své blízké

Víte, že...?

... nepřijetí do zaměstnání pouze na základě věku je **diskriminační**, a tedy protizákonné? Stejně tak pracovní inzerce, jež obsahuje kritérium věku.

... máte podle zákoníku práce nárok na **kratší pracovní dobu** nebo jinou vhodnou úpravu týdenní pracovní doby, pokud dlouhodobě pečujete o někoho s II., III. nebo IV. stupněm závislosti, pokud tomu nebrání vážné provozní důvody na straně zaměstnavatele.

Konec skryté chudoby!

Chudoba. Často o ní nevíme. Nevidíme ji, i když jí trpí lidé v našem nejbližším okolí. Míra chudoby v ČR vypadá ve statistikách v porovnání s ostatními státy EU více než pozitivně. Ale lidé nejsou jen čísla ve statistikách. V České republice přetrvávají různé formy chudoby, která se týká významných skupin společnosti, zejména žen. Seniorky, samoživitelky, lidé, kteří pečují o své blízké pociťují často znevýhodnění v osobním životě i v práci, mají nízké platy nebo penze. Ke zlepšení jejich situace přitom může přispět i to, že si jí konečně všimneme a začneme podnikat aktivní kroky k nápravě.

... úřady práce nabízejí službu **Job club**, která je zaměřena na pomoc dlouhodobě nezaměstnaných a která krom jiného může pomoci k získání orientace na trhu práce, nácviku dovedností a technik hledání zaměstnání.

... máte možnost od Úřadu práce ČR po předložení podnikatelského záměru získat finanční příspěvek na zahájení podnikání – samostatnou výdělečnou činnost.

... existují tzv. **Společensky účelná pracovní místa (SÚPM) vyhrazená zaměstnavatelem**. ÚP ČR nabízí zaměstnavatelům možnost získat příspěvek až do výše vynaložených prostředků na mzdy nebo platy uchazečů o zaměstnání z evidence ÚP ČR.

... mají zaměstnavatelé možnost získat **jednorázový příspěvek** na pořízení nezbytně nutného vybavení nového Společensky účelného pracovního místa nově zřízeného zaměstnavatelem, které bude obsazováno uchazeči o zaměstnání z evidence ÚP ČR po dobu určenou v dohodě uzavřené s ÚP ČR.

... pokud nezaměstnaný vykonává **dlouhodobou dobrovolnickou službu** na základě smlouvy dobrovolníka s vysílající organizací, které byla udělena akreditace Ministerstvem vnitra podle zákona č. 198/2002 Sb, o dobrovolnické službě a pokud rozsah vykonané služby překračuje v průměru alespoň 20 hodin v kalendářním týdnu, tak se tato doba považuje za náhradní dobu zaměstnání, tzn. že při posuzování nároku na podporu v nezaměstnanosti se k této době přihlíží a započítává se jako doba zaměstnání. Takováto osoba má také možnost si hradit důchodové pojištění (může je hradit vysílající organizace) a tato doba se pak započítává do nároku na důchod. A za takového dobrovolníka také stát hradí zdravotní pojištění. To vše v případě, že dobrovolník není účasten zdravotního nebo důchodového pojištění z jiného titulu. Více informací: www.dobrovolnik.cz

... více informací o možnostech, které máte, naleznete na **Integrovaném portálu MPSV** na adrese: <https://portal.mpsv.cz>. Více o společensky účelných pracovních místech naleznete na stránce: <https://portal.mpsv.cz/upcr/kp/jhc/apz/supm>

Chcete vědět, na co máte nárok?

Obrátit se můžete i na sociálně-právní poradnu Alternativy 50+, o.p.s. napište na info@alternativaplus.cz nebo navštivte stránku www.alternativaplus.cz

Máte pocit, že české zákony neřeší Vaši životní situaci dostatečně?

Obrat'te se na svého politického zástupce nebo zástupkyni!

